

[Hartvig Frisch.]

følge den Regel for Forespørgsler, at først taler Forespørgerne, og derefter faar de Svar fra Ministeren, og saa bliver der Lejlighed for os andre, som ikke er med i Forespørgselen, til, ud fra det Indtryk, vi har faaet af Forespørgernes Argumenter, at gøre vor Opfattelse gældende. Jeg vil lige stille det Spørgsmaal: Hvorfor fik vi ikke selve Forespørgselen, den, der var aftrykt, læst op, for det er jo Skik og Brug her i Rigsdagen, at man læser en saadan op til sidst. Det vilde have været godt for os at høre den. Men herefter maa jeg jo sige, nu da der tales saa meget om Hunde i Dag, at de tre Forespørgere staar for mig nærmest som tre vaade Grand Danois'er, som har villet gøre deres Danskhed gældende. Det er altid pinligt, naar der rykker Mennesker frem for at gøre deres særlige Danskhed gældende paa andres Bekostning, tilmed hvis det viser sig, naar de kommer frem med deres Argumenter og siger de Ting, de har paa Hjerte, at der er saa lidt i det.

Hvad var der gaaet forud for Talen i Lund, og hvad forklarer den Opsigt, den vakte? Jeg har ogsaa læst de Referater, som indeholdt selve Talen, og jeg maa sige, det var egentlig forbavsende, at den kunde slaas op paa den Maade, det blev gjort paa. Forklaringen er jo, at der var gaaet meget forud, før hele denne Ting blev pustet op baade i den svenske og den danske Presse. Forud for det har vi haft her i Danmark et helt Bombardement med svenske Presserøster rettet mod et bestemt Formaal og ganske særlig brugt af et bestemt Parti herhjemme. Det konservative Parti har øjnet Chancen; den danske Forsvarsrummel, som de startede lige efter, at Forsvarsforslagene var forelagt, med deres mange Møder, men som — det maa man erkende — fusede ud, ikke blev til noget, skulde nu for Alvor trækkes op, stives af. Dertil havde man godt Brug for Betragtninger hentede fra et fremmed Land, fra Sverige, et Land — det siger jeg —, som staar os nær, et Land, hvis Meninger vi altid hører paa med Interesse. Men naar det bliver til et helt Bombardement, i en ganske bestemt Sags Tjeneste og benyttet af ganske bestemte Kræfter, saa maa man jo sige, at Aktionen ikke mere er af speciel nordisk Interesse, saa er man klar over, at Sverige, at svenske Presserøster skal bruges herhjemme til at presse de danske Militærudgifter i Vejret. Det forekommer mig, at den stærke Udtalelse af Redaktør Allan Vougt, som Forsvarsministeren fremførte her under Forsvarsdebatten, burde have bidt igen-

nem de danske Øren, dette Citat, hvor Allan Vougt alvorligt, stærkt og rigtigt, synes jeg, henviste til, at Danmark kunde ikke vente sig noget fra Sverige. Men det bed ikke igennem, for der var saa mange andre Røster, der gjorde sig gældende, og som kunde bruges. Man talte om Nordens Enhed, om Pligter over for Norden, om nordisk Fællesfront eller Skæbnefællesskab, og alle disse Udtryk — jeg tilstaar det — er ikke uden en vis Indvirkning paa mine Følelser. Jeg tilstaar ogsaa, at Ordet Norden nævnes ikke for mit Øre, uden at det gør Indtryk paa mig i en Tid som den, vi nu lever i. Men det kan jo unægtelig ogsaa blive saadan, at man mærker Hensigten og bliver forstemt, og det skal indrømmes, at i alle de Betragtninger, der har været fremført, har man villet danne en bestemt Stemning herhjemme, og netop en Stemning, der, som det jo ofte gaar med Stemninger, hvilede paa et meget løst Grundlag, idet man fremfor alt ikke ønskede virkelig at tale om Grundlaget, prøve paa at se Realiteten.

Her vil jeg gerne lige sige et Par Ord om, paa hvilket Grundlag den nordiske Enhed, denne Enhed paa en Række Punkter, som er en Realitet, og som er bygget op i de sidste Menneskealdre — paa hvilket Grundlag den er bygget op, for vi føler jo dog alle, kommer vi til Udlandet, at Skandinaver er Brødre, og vi føler det herhjemme i vor egen Kreds, at hvad der møder os fra Norden, er som Kød af vort Kød og Blod af vort Blod. Men paa hvilket Grundlag er denne Enhed og denne Følelse bygget op? Det er paa Fredens, paa Humanitetens, paa Internationalismens og paa Demokratiets Grundlag. Det er paa disse Grundlag, der i de sidste Menneskealdre er vokset det frem, som er en nordisk Stemning, en nordisk Følelse. De Lande, som er nordiske Lande, vil kun Freden indbyrdes, og det har vi vist; vi kan nævne, at vigtige og vanskelige Spørgsmaal, Spørgsmaal, som andre Steder kunde have fremkaldt store diplomatiske Forviklinger, Krig, er blevet løst i de nordiske Lande med Fred. Men samtidig har vi her i Norden vist, at vi ogsaa udadtil har kunnet skabe Tillid, en fuldkommen Tillid til nordisk Fredsvilje og nordisk Neutralitetsvilje. Det er paa Grundlag af disse Tankegange, at nordisk Enhedsfølelse er vokset frem, og jeg vil gerne i denne Sammenhæng, nu da der tales meget om Norden, nævne den Mand, der for mig staar som den skønneste Repræsentant for nordisk Enhed, Fridtjof Nansen, denne Mand, Sportsmand, Polarforsker, Videnskabsmand, der samtidig ofrede sit Liv i